

recenbe általában nem is viszek hegedűt, mert annyi cuccom van. Kikapdosom a növendékek kezéből a hangszert, bár a saját hegedűmet is kellene időnként rezonáltatni. Ebben már a határokat súrolom, vagy már túl is léptem.

I Te menedzseled a band-et. Két nagyszabású fesztivált szervezel.

I.T.: A Bohém Fesztivált idén 26. alkalommal és tavaly rendeztük először a szabadtéri JAZZFŐVÁROS fesztivált.

I Kecskeméten zajlanak ezek?

I.T.: Igen. Lokálpatrióta vagyok.

I Nem költöztél Budapestre vagy külföldre, követve a jelenlegi tendenciát. Miért maradsz és működsz zenészként Kecskeméten?

I.T.: Szerintem ez a jelenség csupa olyan emberre igaz, aki árulja a tudását. Létrehoz egy produkciót, de a szervezeti kereteit már nem. Ha én megteremtem a hátteret is, akkor minek menjek el, mikor itt ismerem a közeget? Az egyik amerikai ragtime guru azt mondta, hogy ha ott kint élnék, már rég többszörös milliomos lennék. És ha igen? Mi lenne? Medence meg pálmafa? Na de angolul beszélnének az óvodában a gyerekekkel!

I Mi a tervetek a közeljövőre?

M.M.: Száz éve született Ella Fitzgerald, ezért gondolkozom egy emlékkoncertben.

I.T.: A zenekar miatt legfőbb szempontom, hogy időről-időre meg tudjunk újulni. Legyenek olyan feladatok, mint most a Lutherek, melyek miatt új, vagy más szintre emelhető a zenekar. Pár nap múlva indulunk Dániába, rá egy hétre egy tíz napos angol turnéra. Ott szeretnek minket, csak nagyon messze van.

I Mivel mentek? Autóval?

I.T.: Igen. Én vagyok a sofőr. Azért az odaút 2200 km egy fenékkal.

I A család ilyenkor megy Veled? Fel lehet fogni nyaralásnak?

M.M.: Mi Marcival nem megyünk velük. A nyolctagú férfikarral nem annyira nagy élmény az utazás...

I Maradtok-e a bemutatót követően az Operafesztiválon?

I.T.: Sajnos most nem tudunk maradni. Egyébként soha nem jutok el nyári fesztiválokra, csak akkor, ha játszunk vagy ha én szervezem.

M.M.: Jövőre szeretném beiktatni családi programnak, ha már nagyobb lesz Marci. Énekesként is kíváncsi vagyok.

I Kedvet kaptál-e komolyzenei művek komponálásához?

I.T.: Most vannak kötelezettségeim, mert az NKA-hoz beadott alkotói pályázatommal nyertem. Írnom kell egy hegedű-klarinet concerto grosso-t és egy Joplin utánérzésű zongoraversenyt zongorára és szimfonikus zenekarra.

I Jövő évadban a Lutherek szerepel Debrecenben a színház programkinálataiban.

I.T.: Általában az Kesselyák Gergey koncepciója, hogy ha ők hozzájárulnak a színpadra állítás költségeihez, az a kőszínháznak jó. Ő kéri – ahogy fogalmazott – az „első éjszaka jogát”, tehát a miskolci Bartók Plusz Operafesztiválon van az ősbemutató és aztán játszhatja az évad folyamán a színház. Így mindenki jól jár.

Utószó: A Lutherek előadása telt házzal és nagy sikerrel megtörtént. Gyanítom – bár nem vagyok jó –, hogy egy-egy betétdala slágerszámként bekerül majd a köztudatba, s talán fütyülni fogjuk az utcán. Az is lehet, hogy nem csak mi magyarok...

*Írta és a fotót készítette:
Zsekov Éva Mónika*

A lényeg: megosztani egymással a zenét

Amíg nem tértek nyugovóra a helyi rigók, konkurenciát jelentettek az I musici di Roma együttesének (kiejtése „i muzicsi di Róma” és nem „áj muzikáj dö Róma”, amint Bősze Ádám konferálásában kitért eme dilemmára). Közel két óras hangversenyük alatt viszont még a legyek is visszafogták magukat a zsúfolásig megtelt Nyári Színházban.

Antonio Anselmivel, a „római zenészek” koncertmesterével beszélgettem.

I Mindenekelőtt gratulálok a hatalmas sikerű koncertjükhöz. Az öt ráadás, melyet a miskolci fesztiválközönség kiköveletelt, magáért beszél. Köszönöm, hogy fáradtan – így lassan éjjél felé – interjút ad a Zenekar újság olvasói számára.

Éppen most pakolta el a hegedűjét. Milyen hangszereken játszik?

– 1676-os Nicola Amati hegedűn.

I A nemes, homogén, ámbar nem nagy hangzásuk alapján feltételezem a zenekar többi instrumentuma is az Önéhez hasonlóan kiváló régi olasz mesterhangszer.

– Nagyon értékes hangszereink vannak. Nem nézzük a gazdasági értéküket, hanem egyedülálló művészeti eszközöknek, tárgyaknak gondoljuk őket, melyek az emberiség örökségéhez tar-

toznak. Sokkal tovább fognak élni, mint mi. A történelmünknek, kultúránknak részei.

I A kamaraegyüttes tagjai mindannyian olasz iskolát képviselnek?

– Én személy szerint mindig orosz művész tanároktól tanultam. Az első tanárom olasz volt, de sajnos negyvenhá-

rom évesen meghalt. A többiek Olaszországban vagy külföldön tanultak.

■ *Mióta koncertmestere az együttesnek?*
– Tíz éve.

■ *Nagyon színes programmal érkeztek a Bartók Plusz Operafesztiválra. A hangverseny első felében olasz zeneszerzőktől hallhattunk általunk kevésbé ismert műveket, majd a táncé lett a főszerep: Brahms, Piazzolla, Takemitsu, Hacsaturjan, Bartók eredeti vagy (zongorával kibővített) átirata csendült fel.*

– Nino Rota, Astor Piazzolla írt kisebb kamarazene-karnak. Ezek eredetiek. Guido Ruggeri Aquilában lakott, ahol én is nagyon sokáig éltem, bár nem ismerem őt személyesen. Mindkét gyermekem ott született. Ők most húsz és tizennyolc évesek.

■ *Fiatalos lendülettel, energiával vezeti a csapatot. Nem gondoltam, hogy ilyen nagy gyerekei vannak. Szintén hegedűsök?*
– Nem. A fiam nagyon jól klarinétozik, a lányom zongorázik, de nem profik.

■ *Mennyit próbálnak általában a kamarazene-karral?*

– Megpróbálunk a lehető legtöbbet együtt gyakorolni. Sokat, minél többet. Nincs beosztva, hogy mely napokon próbálunk a héten. Természetesen mindenkinek megvan a saját maga élete, családja.

■ *Ez a főállása a tagoknak?*

– Igen. A kamarazene-kar a legfontosabb része a munkánknak, de tanítunk mellette olasz konzervatóriumokban. Én Salernóban.

■ *Milyen gyakran játszanak külföldön?*

– Nagyon gyakran turnézunk. Most Japánba megyünk két hétre, aztán Németországba, Kínába, Koreába...

■ *Játszanak-e még alapító tagok az együttesben?*

– Már nincsenek köztünk a színpadon alapító tagok, mert hatvanöt éves a

zene-kar, de tartjuk velük a kapcsolatot. A zongoristánk, Francesco anyukája rögtön az alapítás után lépett be. Mindig nagyon fontos a múlt-hoz való kötődés, a régi dolgokra való hivatkozás. Vannak, akik sajnos már nem élnek.

■ *Mekkora a fluktuáció? Hogy lehet bekerülni a csapatba?*

– Ha felszabadul egy hely és valaki jól játszik.

■ *Van próbajáték?*

– Van amikor tartunk meghallgatást, de általában ismerjük hírből azt, aki jön.

■ *Gondolom az új tag személyisége is fontos, nem csak a hangszeres tudása.*

– Persze, de a legfontosabb a művészi oldala.

■ *Önökkel egyetlen hölgy zenész sem jött Miskolcra.*

– Van egy hölgy tagunk, aki most nem volt jól. Helyette eljött az a hegedűs, aki gyakran működik együtt velünk. Aztán a fent említett anyukán kívül, Mariana Sirbu nagyon híres művésznő is oszlopos tagunk volt tizenkét évig koncertmesterként.

■ *Ön szerint van-e jelentősége a hangszeresnek a nemeknek?*

– Ez már egy túlhaladott dolog. Fantasztikus női művészek vannak, némelyikük sokkal jobban játszik, mint a férfiak.

■ *Érdekes az I musici di Roma formációja: 3 első hegedű, 3 második hegedű, 2 brácsa, 2 cselló. Ráadásul egyetlen félkörben helyezkednek el a pultok, nem egymás mögött. A klasszikus felállítás miféleképpen: 6-4-3-2-1 a szimfonikus zenekar vonósainak elrendezésében ülve a színpadon.*

– Igen, ez így olyan, mint egy nagy vonósnégyes nagybőgővel és zongorával kiegészítve.

■ *Vivaldi neve a világon mindenhol összeforrt az Önök együttesével. Mit gondol, van-e valami speciális a Vivaldi já-*

tékmódban? Minden olasz zenész érzi, tudja ezt pusztán azért mert olasz?

– Remélem igen! Ha Vivaldiról, mint emberről beszélünk nagyon különleges tehetség volt a legösszetettebb szempontból nézve. Tele van fantáziával, színnel, zenei bélyegekkel. Ő volt a legnagyobb melódia író. Minden attól függ, hogyan közelítünk hozzá, hogy meg tudjuk –e fogni a zsenialitásának a lényegét a zenéjén keresztül. Minden alkalommal az életének egy kis részét éljük át ezzel. Egy olyan géniusz életének részleteit játszunk újra, aki már nem él. Ez egy egyedülálló lehetőség, amely csak nekünk zenészeknek adatik meg. Ezt feléleszteni egy csoda. Ez a zene alkotópillanata.

■ *Érdekes volt számomra megtapasztalni különösen Önnél a Vivaldi ráadások alkalmazásával, hogy barokkos hangképzéssel, vonókezeléssel játszik nagyon romantikus felfogásban, zenei formálással. Ez koncepció?*

– Szerintem semelyik zenére nincs egyfajta játszási mód. A zene egy nyelv és a nyelv mögött nyelvtani szerkezetek vannak. Az 1700-as évek természetesen barokk. Sok tanulmányt folytattak arról, hogy megértsük a barokk zenei nyelvtanát. Egy nyelvnél sokféleképpen lehet beszélni, akár nyelvtani hibákkal is. A lényeg az, hogy hogyan érzék meg a hallgatóhoz. Tehát ha te azon a nyelven valami szépet fejezel ki annak, aki téged hallgat, azt nem lehet egyféleképpen. Értem a kérdést. Nekem nagyon fontos, hogy a barokk nyelvtant figyelembe vegyem, de ennél is fontosabb a kommunikáció. Az 1700-as évek zenéje nagyon kifejező. Ezen érzelmek kifejezése a legfontosabb dolog számomra.

■ *Utolsó kérdésem, mit gondol, mi a kamarazene-elés, az együttjáték lényege?*

– A lényege az együttjátásnak, hogy megosszuk egymással a zenét. Magával ragadja a zene mindannyiunkat, erre feltesszük az egész életünket és az a lehetőség, hogy ezt megosszuk másokkal, az, ami nagy dolog és az a lényeg szerintem.
Zsekov Éva Mónika